

Mladí z olomoucké arcidiecéze podporují prohlášení

Mladí křesťané z olomoucké arcidiecéze, kteří přijeli na Celostátní setkání mládeže do Žďáru nad Sázavou, vnímají diskusi ohledně církevních restitucí. Zvláště v současné době se na mnoha místech setkávají s předvolební kampaní na plakátech, která je urážlivá, protože církev je zde zázorněna jako chamtivá. Přitom ona byla před lety zbavena svého majetku a dostala se do situace, kdy je financována ze státního rozpočtu. Navrhovaným řešením církev nechce hromadit majetek, ale docílit částečného napravení křivd. Mladí křesťané cítí, že výše zmíněné plakáty ve společnosti podporují negativní nálady vůči věřícím a církevním společenstvím, do kterých oni také patří.

Účastníci Celostátního setkání mládeže jsou vděční církevním představitelům, že se snaží vyřešit částečné vyrovnání majetkových křivd způsobených komunistickým režimem. Proto podporují vyjádření České biskupské konference, Ekumenické rady církví a Federace židovských obcí.

(ado)

Výstava k svatohostýnskému jubileu

Pozoruhodnou výstavu k 100. výročí korunovace milostné sochy Panny Marie Svatohostýnské uspořádal Městský úřad v Bystřici pod Hostýnem. Po celý srpen mohli návštěvníci v bystrickém zámku shlédnout desítky předmětů spojených s mariánskou tradicí, staré svaté obrázky, sošky, předměty z keramiky, porcelánu i skla, medaile, knihy, příležitostné tisky, díla umělecká, ale i výsledky lidové tvořivosti.

Raritou výstavy bylo dnes již historické pouzdro, v němž se korunky Panny Marie a Ježíška dopravovaly v roce 1912 do Říma k papežskému posvěcení a v němž poté doputovaly na Svatý Hostýn. Pouzdro nebylo nikdy vystavováno a veřejnost jej naposledy mohla spatřit právě v korunovačním roce 1912.

Další zajímavostí byla faksimile jednoho z nejstarších vyobrazení Hostýna získaná z olomouckého archivu a nejstarší známý obraz Panny Marie Svatohostýnské zapůjčený bystrickou farností. Expozici tvořily předměty ze sbírek Městského muzea v Bystřici pod Hostýnem, několika dalších moravských muzeí či archivů; některé předměty zapůjčili také soukromí sběratelé a duchovní správa Svatého Hostýna.

Návštěvníci výstavy mohli také navštívit malou portrétní galerii Loudonů, posledních majitelů bystrického panství, kteří měli nezanedbatelný podíl na obnově svatohostýnskému chrámu.

Josef Pala

Proměna velehradského poutního areálu: rehabilitace a inovace

Poutní místo Velehrad prodělalo v uplynulých dvou a půl letech zásadní změnu srovnatelnou svým rozsahem pouze se stavebními pracemi, které si ve velehradském klášteře vynutil rozsáhlý požár v roce 1781. Tehdy byl středověký klášter zcela změněn v duchu nastupujícího barokního slohu. Současná obnova po stavební stránce v podstatě definitivně dokonala přerod zrušeného cisterciáckého kláštera (1784) v poutní místo.

Zároveň však došlo i ke zhodnocení celku bývalého kláštera, který byl v roce 2008 prohlášen národní kulturní památkou. Nejvýraznějším vyjádřením obojího je realizace výstavby ohradní zdi s nikami při silnici procházející obcí Velehrad. Ta jednak znovu vymezuje klášterní areál od okolí, zejména pak hlučné cesty, současně je však také prvkem typickým pro řadu poutních míst – ambitem určeným k meditaci a setrvání. Stavba se stala místem prezentace osmerna soch, které do roku 1990 stály na zdi směřující od silnice k bazilice.

Zatímco plocha nádvoří před bazilikou byla vydlážděna tak, aby zde bylo možné realizovat setkání početných poutníků, prostor podél baziliky poskytuje v souvislosti s výsadbou zeleně možnost odpočinku a stínu. Dozděním objevených hradebních zdí je zde připomenuta středověká fortifikace kláštera a zároveň vytvořena dlouhá lavice zvoucí ke spočinutí. Z hlediska archeologických objevů je možné akcentovat nálezy severozápadní hranolové nárožní věže a severovýchodní kruhové věže. Severovýchodně od baziliky je situován nový objekt hygienických zařízení s dostatečnou kapacitou. Naopak na severozápadě naleznou návštěvníci poutního místa multifunkční Velehradský dům svatých Cyrila a Metoděje s informačním centrem, výstavními prostory, cukrárnou a poutní prodejnou. Nečekané krásy se dočkal park lemující klášterní budovy z vnější strany. Obnovena byla také budova fary tvořící součást klášterních objektů.

Projekt *Velehrad – centrum kulturního dialogu západní a východní Evropy* je nyní ve třetí třetině své realizace. V současnosti probíhají práce na rekonstrukci kostelíku Cyrila, neogotické stavbě s historií sahající až do 13. století, pokračují restaurátorské práce na obnově interiéru hlavní lodi baziliky, kůru, podkruchtí a varhanního stroje i nástroje, bude zahájena obnova pláště baziliky a pokračovat bude rovněž stavební obnova pozůstatků středověkého kláštera v širším povědomí známých jako „lapidarium“. Zde také vznikne stálá expozice *Velehrad na křižovatkách evropských dějin*, která bude mít své pokračování ve Velehradském domě sv. Cyrila a Metoděje.

Obnovovaný velehradský areál tak nabídne nevyhraněnému návštěvníkovi – člověku otevřenému hodnotám, turistovi – člověku, který hledá inspiraci, poutníkovi – křesťanu západní i východní tradice, dětskému návštěvníkovi – generaci první poloviny 21. století pohled na krásu poutní baziliky, odraz svědeckví dějin, živé duchovní a kulturní dědictví v uměleckých skvostech, posvátnou jedinečnost velehradského „genia loci“ a stopy svatosti našich předků. Bude zde možné důstojným způsobem oslavit jubileum 1150 let od příchodu sv. Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu, které si připomeneme v příštím roce. Rozhodujícím způsobem k tomu přispívá projekt *Velehrad – centrum kulturního dialogu západní a východní Evropy* s rozpočtem 345 837 000 Kč, financovaný Evropským fondem pro regionální rozvoj a státním rozpočtem ČR prostřednictvím Integrovaného operačního programu IOP.

Věra Homoláčová

Pozvání do Staré Boleslavi na Národní svatováclavskou pouť – modlitební most za český národ

Letošní již X. Národní svatováclavská pouť se koná ve Staré Boleslavi v pátek 28. září. Slavnostní poutní mše svatá se uskuteční na Mariánském nám. v 10 hod. Hlavním celebrantem bude Mons. Jan Graubner, arcibiskup olomoucký a metropolita moravský, kazatelem Mons. František Radkovský, biskup plzeňský. Ve čtvrtek 27. září od 18 hod. (v hodinu, kdy budou z Prahy do Staré Boleslavi převáženy relikvie sv. Václava) se uskuteční ve všech farnostech na celém území ČR modlitební most za český národ a vyzvánění zvonů.

(aco)

Snímek Petr Hudec